

Dosarul nr. 2ra-1203/22
2-21017168-01-2ra-29082022

Prima instanță: (Judecătoria Chișinău, sediul Centru) Al. Sandu
Instanța de apel: (Curtea de Apel Chișinău) L. Pruteanu, I. Țurcan, Iu. Cotruță

Î N C H E I E R E

19 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Ceban Vadim,
reprezentat de avocatul Bordeniuc Serghei,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ceban Vadim
împotriva lui Petkov Alexandr cu privire la apărarea onoarei, demnității, reputației
profesionale, obligarea dezmințirii informațiilor false și defăimătoare, repararea
prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,
împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2022,

c o n s t a t ă :

La 03 februarie 2021, Ceban Vadim a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Petkov Alexandr cu privire la apărarea onoarei, demnității, reputației
profesionale, obligarea dezmințirii informațiilor false și defăimătoare, repararea
prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, Ceban Vadim a menționat că la 23 decembrie 2020, pe
portalul informațional <https://omg.md/post/chinovnik-gotovy-otdat-gazpromuchast-sobstvennosti-moldovagaz>, a fost publicat articolul în limba rusă cu
denumirea "Чиновники готовы отдать Газпрому часть собственности
„Молдовагаз”, în care se afirmă că directorul SA "Moldovagaz" Ceban Vadim,
s-a expus asupra problemei cu privire la datoria Transnistriei și faptul că unul din
variantele de achitare a datoriei date este transmiterea către Gazprom în contul
datoriei a bunurilor ce aparțin SA "Moldovagaz" aflate pe teritoriul Transnistriei.

La aceiași dată administratorul OMG-Media Grup SRL, Petkov Alexandr,
proprietarul portalului <https://omg.md>, a distribuit postarea respectivă pe pagina
sa personală a rețelei de socializare
<https://m.facebook.com/alexandr.petkov/posts/10214862554277666>, pe care a
însoțit-o cu un comentariu neordinar care începe cu cuvintele "Запомните в лицо
этого „эффективного менеджера” și fără a prezenta materiale probatorii în

sustinerea afirmațiilor sale, Petkov Alexandr a indicat următoarele: человек находится под уголовным преследованием, уголовное дело находится в производстве НЦБК и Прокуратуры по борьбе с коррупцией. Но чувствуя абсолютную безнаказанность, он не останавливается, продолжая наносить ущерб всем потребителям газа, а также электроэнергии, производимой из ворованного газа.

Consideră că Petkov Alexandr a răspândit o informație absolut falsă și lipsită de material probatoriu, pentru a realiza interesele politice personale, a induce în eroare opinia publică privitor la realizările sale, a specula unele aspecte sociale mai sensibile și pentru a intimida personal.

La fel, reclamantul a susținut că Petkov Alexandr a adus un șir de învinuiri în adresa sa, care nu corespund adevărului fără a le proba, învinuiri care-i lezează onoarea, demnitatea și reputația profesională și anume acesta a declarat că prejudiciază statul, cetățenii și consumatorii de gaze.

Prin urmare, a specificat că declarațiile respective, urmăresc obiectivul privind discreditarea sa în ochii societății, pierderea încrederii colegilor și partenerilor de serviciu a acestuia și sunt o încercare de a se remarca pe seama succeselor și reputației altei persoane.

Mai mult răspândirea relatărilor false cu privire la fapte și răspândirea judecăților de valoare false fără substrat factologic suficient sunt niște informații ponegritoare care nu corespund realității, care lezează onoarea, demnitatea și reputația profesională, prin ce i-au produs și continuă să-i producă grave suferințe morale.

Reclamantul Ceban Vadim a solicitat constatarea ca fiind false și defăimătoare relatările postate de Petkov Alexandr pe pagina sa de Facebook <https://m.facebook.com/alexandr.petkov/posts/10214862554277666> la data de 23 decembrie 2020 cu următorul text: ”Ceban Vadim, a comis infracțiuni penale și prejudiciază Statul Republica Moldova și cetățenii, consumatorii de gaze din Republica Moldova”, obligarea lui Petkov Alexandr să dezmință relatările false și defăimătoare plasate pe pagina sa de Facebook <https://m.facebook.com/alexandr.petkov> cu următorul text: ”Dl. Ceban Vadim nu se află sub urmărire penală, dosarul penal nu se află în procedura CNA și Procuratura Anticorupție. Nu a adus prejudicii tuturor consumatorilor de gaze naturale, precum și energie electrică. Gazul natural nu este furat”, postarea de dezmințire să fie accesibilă pentru toate persoanele și păstrată pe paginile respective, cel puțin 5 zile, încasarea de la Petkov Alexandr a sumei de 50 000 lei cu titlu de prejudiciul moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoria Chișinău, sediul Centru din 18 noiembrie 2021, acțiunea a fost admisă parțial.

S-au constatat ca fiind false și defăimătoare relatările postate de către Petkov Alexandr pe pagina sa de Facebook la 23 decembrie 2020, cu următorul conținut: ”Ceban Vadim, a comis infracțiuni penale și prejudiciază Statul Republica Moldova și cetățenii, consumatorii de gaze din Republica Moldova”.

S-a obligat Petkov Alexandr să posteze textul de dezmințire pe pagina sa Facebook <https://m.facebook.com/alexandr.petkov> cu următorul text: ”Dl. Ceban Vadim nu se află sub urmărire penală, dosarul penal nu se află în procedura CNA

și Procuratura Anticorupție. Nu a adus prejudicii tuturor consumatorilor de gaze naturale, precum și energie electrică. Gazul natural nu este furat”, postarea de dezmințire să fie accesibilă pentru toate persoanele și păstrată pe peretele paginii respective, cel puțin 5 zile.

S-a încasat de la Petkov Alexandr în beneficiul lui Ceban Vadim suma de 100 lei cu titlu de taxă de stat.

În rest, pretențiile au fost respinse.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2022, s-a admis apelul declarat de Petkov Alexandr, s-a casat hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 18 noiembrie 2021 în partea pretențiilor admise și s-a emis în această parte o nouă hotărâre, prin care:

S-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Ceban Vadim împotriva lui Petkov Alexandr cu privire la apărarea onoarei, demnității, reputației profesionale și obligarea dezmințirii informațiilor false și defăimătoare.

Pentru a se pronunța astfel, instanța de apel cu referire la circumstanțele cauzei a reținut că Petkov Alexandr la 23 decembrie 2020 pe portalul informațional <https://omg.md/post/chinovnik-gotovy-otdatgazpromu-chastsobstvennosti-moldovagaz> a publicat articolul în limba rusă cu denumirea ”Чиновники готовы отдать Газпрому часть собственности ”Молдовагаз” (funcționarii sunt gata să cedeze ”Gazprom-ului” o parte din activele ”Moldovagaz”), în care se afirmă că directorul SA ”Moldovagaz”, Ceban Vadim s-a pronunțat în privința datoriei Transnistriei, afirmând că una din variantele de achitare acestei datorii este transmiterea către Gazprom a unui șir de bunuri ce aparțin SA ”Moldovagaz” care se află pe teritoriul Transnistriei.

De asemenea, instanța de apel a constatat că în aceeași zi, Petkov Alexandr, administratorul OMG-Media Grup SRL, proprietarul portalului <https://omg.md>, a distribuit pe pagina sa personală a rețelei de socializare <https://m.facebook.com/alexandr.petkov/posts/10214862554277666>, un comentariu care începe cu cuvintele ”Запомните в лицо этого „эффективного менеджера”, ”человек находится под уголовным преследованием, уголовное дело находится в производстве НЦБК и Прокуратуры по борьбе с коррупцией. Но чувствуя абсолютную безнаказанность, он не останавливается, продолжая наносить ущерб всем потребителям газа, а также электроэнергии, производимой из ворованного газа (țineți-l minte la față pe acest ”manager efectiv”, ulterior afirmă că, omul se află sub urmărire penală, dosarul de urmărire penală se află pe rol la CNA și Procuratura Anticorupție. Dar simțindu-se în deplină impunitate, el nu se oprește, continuă să aducă prejudicii tuturor consumatorilor de gaz natural, cât și de energie electrică, produsă din gazul natural furat).

Instanța de apel a considerat neîntemeiată cererea de chemare în judecată a lui Ceban Vadim privind apărarea onoarei, demnității, reputației profesionale, obligarea dezmințirii informațiilor false și defăimătoare.

La caz, instanța de apel a relevat că reclamantul n-a demonstrat că informația răspândită pe pagina de Facebook de către Petkov Alexandr întrunește condițiile pentru admiterea acțiunii, în particular materialul publicat nu poartă un caracter defăimător, or, unicul scop urmărit de autorul materialului contestat era de a

elucida adecvat realitatea și nicidecum publicarea și răspândirea informației ponegritoare cu scopul de a induce în eroare opinia publică.

Mai mult ca atât, informația dată a fost publicată pe pagina personală a lui Petkov Alexandr și nu are nimic comun cu Agenția de presă condusă de acesta.

În același timp, instanța de apel a invocat că reclamantul nu a uzat de drepturile sale acordate de administrația Facebook și nu a raportat această relatare ca una falsă sau denigratoare la adresa sa.

Totodată, instanța de apel a reținut că reclamantul este o persoană publică, fiind conducătorul întreprinderii SA „Moldova Gaz”, respectiv nu poate să nu trezească interesul întregii societăți.

Astfel, instanța de apel a concluzionat că în mod inevitabil și conștient trebuie să accepte verificarea strictă a fiecărui cuvânt și faptă, atât din partea jurnaliștilor, cât și a publicului și în consecință, trebuie să dovedească un grad mai mare de toleranță.

Iar, în lumina jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, libertatea de exprimare reprezintă unul din fundamentele esențiale ale societății democratice, care asigură dezvoltarea ei și autorealizarea fiecărei persoane (Iladyside către Regatul Unit, 07 decembrie 1976).

Pornind de la aceste deziderate, instanța de apel a precizat faptul că informația răspândită, care face obiectul prezentei spețe, este indiscutabil una de interes public, iar deși Petkov Alexandr nu a prezentat careva probe întru justificarea opiniei sale, acesta nu este obligat să se asigure de respectarea prezumției de nevinovăție și este liber să creadă și să-și exprime opinia proprie.

Or, altă abordare, în accepțiunea instanței de apel, prin care se va interveni în dreptul pârâtului la libertatea de exprimare, va egala cu o ingerință nejustificată și disproporțională în acest drept constituțional și convențional și va aduce atingere acestui drept, garantat de art.10 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În consecință, instanța de apel a ajuns la concluzia că pretențiile din acțiune sunt lipsite de relevanță și nu pot fi satisfăcute.

La 08 august 2022, Ceban Vadim, reprezentat de avocatul Bordeniuc Serghei, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

Recurentul Ceban Vadim, în motivarea recursului a invocat că soluția instanței de apel rezultă din nedeterminarea exactă a naturii juridice a litigiului, care presupune prin sine lămurirea completă și certă a situației de fapt sub toate aspectele, mai mult că concluziile instanței de apel sunt bazate pe o apreciere arbitrară a materialului probator, fapt ce vine în contradicție cu normele de drept procedural.

La caz, recurentul a menționat că, în cadrul examinării cauzei în prima instanță, a invocat că informația răspândită pe pagina de Facebook conține declarații false și defăimătoare, astfel că în esență, informația difuzată poartă un caracter defăimător care îi lezează onoarea, demnitatea și reputația profesională, cauzându-i un prejudiciu de imagine, deoarece acestea sunt fapte și judecați de valoare fără un substrat factologic suficient.

La speță, recurentul a relevat că sunt neîntemeiate argumentele instanței de apel cu privire la statutul de funcție publică exercitată și a interesului public, pe care Petkov Alexandr invocă că a comunicat-o publicului, or, caracterul informațiilor răspândite nu este de a informa, ci anume sunt menite să provoace daună de imagine și învinuiri de comiterea unui șir de infracțiuni, inclusiv infracțiunea deosebit de gravă prevăzută de Codul Penal.

În opinia recurentului, aceste declarații nu pot fi interpretate ca o depășire din „imprudență” a limitelor dreptului la libera exprimare, ci un plan bine calculat, edificat cu meticulozitate, a cărui obiectiv, urmărit de către Petkov Alexandr este discreditarea sa în ochii societății, pierderea încrederii colegilor și partenerilor de serviciu a acestuia.

Astfel, recurentul a specificat că la examinarea litigiilor privind lezarea onoarei, demnității și reputației sale profesionale prin răspândirea judecăților de valoare, instanța urmează să țină cont și de tonul echilibrat al informației difuzate, limbajul moderat utilizat, de convingerea că informația a fost difuzată cu bună-credință.

Deci, în opinia recurentului, este neîntemeiat argumentul instanței de apel precum că unicul scop urmărit de autorul materialului publicat contestat era de a elucida adecvat realitatea și nicidecum răspândirea informației ponegritoare cu scopul de a induce în eroare opinia publică, or, în speță este pusă în discuție o declarație, o opinie, comentariu, teorie sau idee care reflectă atitudinea față de un fapt, a cărei veridicitate este imposibil de dovedit.

Totodată, a susținut că modalitatea de expunere a informației și formulările utilizate de Alexandr Petkov și anume accentuarea a sintagmei „чувствует абсолютную безнаказанность” denotă că informațiile au fost răspândite cu rea-credință, conțin imputații faptice, făcute cu intenția de a transmite opiniei publice un mesaj fără echivoc.

Prin urmare, informațiile răspândite de Petkov Alexandr, care este „cunoscut în spațiul public pentru criticile pe care le face”, ne având însă calitatea de jurnalist care ar putea invoca ”drepturi nelimitate” în exercitarea libertății de exprimare, nu este o critică, ci constituie o relatare cu privire la fapte care nu au avut loc și în esență sunt false și defăimătoare, care includ în sine o acuzație nefondată, urmărind ca recurentul să fie sancționat moral de opinia publică sau unele persoane în particular.

La 29 august 2022, instanța de recurs a expediat în adresa intimatului copia recursului, fiind recepționat de către Petkov Alexandr la data de 05 septembrie 2022, conform avizului de recepție (f. d. 162).

La 30 septembrie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Petkov Alexandr a depus referință la recursul declarat de Ceban Vadim prin care a solicitat să fie considerat ca inadmisibil.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei la 17 mai 2022, însă date referitor la recepționarea de către părți a deciziei motivate, la materialele cauzei lipsesc.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă

legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Recursul a fost declarat la 08 august 2022, respectiv se consideră depus în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinînd temeiurile recursului completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a

unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Ceban Vadim, reprezentat de avocatul Bordeniuc Serghei, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Ceban Vadim, reprezentat de avocatul Bordeniuc Serghei.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh